

НЕДЕРЖАВНІ НЕКОМЕРЦІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ У ВИКОНАВЧІЙ ВЛАДІ

ЮЛДАШЕВ Сергій Олексійович - доктор юридичних наук

Рассматривается сущность и основные направления деятельности негосударственных некоммерческих организаций. Основное внимание уделяется существенному сокращению расходов на содержание исполнительной власти и преодолению коррупции.

Ключові слова: *недержавні некомерційні організації, виконавча влада, корупція, скорочення витрат на утримання.*

Недержавні некомерційні організації (ННО), які нерідко об'єднуються поняттям «третій сектор» економіки (перший становлять державні інституції, другий – бізнесові структури), відіграють величезну позитивну роль у життєдіяльності суспільства, його соціально-економічному розвитку. Це можна спостерігати на прикладі країн Заходу, де діє розгалужена мережа молодіжних, професійних, дитячих, жіночих, ветеранських, релігійних та інших організацій, пенсійних, благодійних фондів, фондів культури, науки, саморегульованих структур, недержавних освітніх закладів. У розвинених країнах недержавні некомерційні організації, відомі як неурядові (англ. Non-governmental organization, скорочено NGO). Вони охоплюють практично всі галузі життя людини – економіку, політику, науку, культуру, освіту, охорону природи, захист прав громадян, включаючи розгляд спорів між ними і т.д.

На основі аналізу західного досвіду функціонування зазначених структур та наявних проблем нашого суспільства можна прогнозувати, що розвиток недержавних неко-

мерційних організацій, їх діяльність може розглядатися як засіб вирішення багатьох найсуттєвіших проблем нашої країни і людства в цілому. До останніх належать проблеми зниження протестного потенціалу в суспільстві, створення додаткових джерел інвестування, оптимізації економічного розвитку, пов'язання його із забезпеченням екологічної безпеки тощо. Щодо суто українських проблем, то це здатність ННО успішно виконувати деякі державні функції, заміщати тим самим ті чи інші державні органи; можливість суттєво, на порядок і більше скоротити витрати на утримання держапарату, а також подолати корупцію у виконавчій та, в певній мірі, у судовій владі. Зупинимося на розкритті зазначених потенційних можливостей недержавних некомерційних організацій.

Зниження протестного потенціалу в суспільстві. Ефективність ННО в цьому напрямі проявляється у наступному. Недержавні некомерційні організації, створюючи основу громадянського суспільства, спрямовують енергію громадян на творчу діяльність, що знижує соціальну напругу в суспільстві, запобігає накопиченню і викиду негативної енергії, розвитку протестного потенціалу (стабілізаційний ефект). Саме це і знижує соціальну напругу в суспільстві. Народу потрібно дати можливість «випустити пар» у легітимний спосіб. Інакше він зробить це стихійно, що призведе до великих соціальних, економічних, політичних потрясень. Так, у країнах недемократичних, авторитарних, де немає розвинутого громадянського суспільства, а

населення не може впливати на владу цивілізованим шляхом (вибори, примушення, на підставі громадянської думки, піти чиновника у відставку), зміна влади відбувається у значно більш жорстокий спосіб – шляхом масових заворушень, повстань, революцій. Таким чином, розвиненість (у кількісному і якісному значеннях) громадянського суспільства є вирішальним стабілізуючим фактором, гарантом демократичного шляху розвитку держави.

Створення додаткових джерел інвестування. Такого роду додаткові джерела створюються у багатьох країнах Заходу. Це так звані інституційні інвестори, які не належать ні до державного, ні до комерційного сектору – пенсійні, благодійні фонди, фонди культури, науки, елітарні організації-клуби, аналітичні центри або так звані «мозкові центри» (Think tank) і т.д. – забезпечують левову частку світового венчурного капіталу.

Зрозуміло, що в умовах України, де державний борг країни за своїми розмірами вже давно перейшов усі допустимі межі і тепер становить найсуттєвішу загрозу національній безпеці держави – питання пошуку додаткових джерел інвестування набувають не просто великого значення. Це питання виживання, бути чи не бути країні. У той же час у населення країни накопичено коштів, достатніх і для повернення держборгу, і для подальшого економічного розвитку країни. Справа полягає у тому, ЯК їх залучити у фінансовий обіг. Банкам і державі люди вже не довіряють. А самим собі – чому б ні? Тобто через можливість створення самодіяльних кредитних спілок, різного роду фондів – можна було б спробувати вирішити таку важливу проблему, як інвестування, інвестування в економіку.

Оптимізація економічного розвитку, пов'язання його із забезпеченням екологічної безпеки. Забезпечення економічного розвитку і, водночас, забезпечення екологічної безпеки – це дві дихотомічні (взаємовиключаючі) одна одну задачі. Особливо важлива, безперечно, друга. Перед нами реальна загроза вимирання людства як біологічного виду. Це і виснаження невідновних ресурсів і катастрофічне зменшення площі озонового шару, і глобальне потепління, і накопичен-

ня атомної зброї, у масштабах достатніх для того, щоб знищити не тільки людство, але й всю біосферу. Іншими словами, ми перейшли біфуркаційну точку, йдуть уже незворотні зміни, що свідчать про кінець нашої цивілізації, епохи і питання лише «коли». Який вихід? Енерго/ресурснозберігаючі технології, безвідходні виробництва? Але це не є кардинальним, таким, що вирішує проблему, хоча б тому, що виробництво утилізуючих засобів, яке теж має зростати зі збільшенням основного виробництва, що майже повністю нейтралізує той ефект зниження. На думку академіка М.Моїсєєва, в умовах глобалізаційних процесів на нас чекає не просто створення і використання нових технологій. Людству треба навчитися узгоджувати свої потреби з можливостями планети, що згасають. Людям доведеться підпорядковувати своє життя новим і досить жорстким обмеженням. По суті, створити нову моральність і слідувати їй у своєму повсякденному житті. Складнощі переходу полягають ще й у тому, що духовний світ людини з «надбудови», що слідує за розвитком продуктивних сил, повинен перетворитися у визначаючий фактор розвитку людства як виду. Це буде зовсім новий етап еволюційної історії виду *homo sapiens*, оскільки основою пристосування людини стає його «душа», якщо користуватися термінологією Ухтомського» [1]. Учений утверджував, що головні зусилля повинні бути зосереджені в гуманітарній сфері: як жити далі, як визначити допустимі навантаження на біосферу і улагоджувати з ними життєдіяльність людства. Необхідна цивілізація з новим світосприйняттям [2].

На створення такого роду цивілізації спрямована діяльність ННО духовного, якщо так можна сказати, типу. Це, переважно, релігійні організації. Крім того, головна особливість практично усіх недержавних некомерційних організацій полягає в тому, що вони створюються для задоволення, у більшості своїй, нематеріальних потреб. Саме це становить статутні завдання, цілі недержавних некомерційних організацій. Відомо, що вони здійснюють господарську діяльність, але без мети отримання прибутку, оскільки доходи від неї використовуються на досягнення статутних цілей. Така господарська ді-

яльність може асоціюватися з розумним економічним розвитком. Розумний економічний розвиток ми протиставляємо нестримній гонитві за надприбутками, викликаної, у свою чергу, споживчою ідеологією. Остання обумовлює формування багато в чому збочених матеріальних потреб людини, призводить до перевиробництва, економічних і соціальних криз. Господарська діяльність, що здійснюється некомерційними організаціями (безпосередньо або через створювані ними підприємства) підпорядковується, як зазначалось, задоволенню нематеріальних потреб. Саме тоді, коли головним стає нематеріальне, духовне, можливе подолання нерозумного споживання – свого роду «коду» на знищення людством самого себе. Таким чином можлива оптимізація економічного розвитку, пов'язання його із забезпеченням екологічної безпеки.

Здатність ННО успішно виконувати деякі державні функції, заміщати ті чи інші державні органи, можливість суттєвого скорочення витрат на утримання держапарату, а також подолати корупцію у виконавчій та, в певній мірі, у судовій владі. Ефективність функціонування і розвитку ННО у сфері економіки полягає і в тому, що вони можуть успішно виконувати деякі державні функції, заміщаючи відповідні органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Наприклад, функції управління (саморегульовані організації, організації, що здійснюють професійне самоврядування), матеріально-технічного забезпечення, у т.ч. й у сфері забезпечення збройних сил (відома роль волонтерів у матеріальному забезпеченні українських військових на сході країни), а також такі функції, які можна віднести, певною мірою, до паразитичних, що непомірно розрослися. Мається на увазі позичкова, лихварська діяльність. НДО на Заході, як зазначалось, виконують функції інвесторів, забезпечуючи більшу частину венчурного капіталу.

Стосовно можливості суттєвого скорочення витрат на утримання державної виконавчої влади та подолання корупції. Чи не всі біди України у внутрішньому ворогові: низькій (практично нульовій, хоча про це, практично, ніхто не говорить) ефективності діяльності держапарату та тотальній коруп-

ції. Особливо небезпечною є корупція у виконавчій гілці влади. Підкреслимо, страшна не корупція, наприклад, у правоохоронних органах, судах, а саме у сфері виконавчої влади. Адже розкрадаються не приватні кошти, а державні, гроші платників податків. Що стосується, скажімо, судової корупції, то чутки (саме чутки, серйозних досліджень поки немає) про неї взагалі, значно перебільшені, і не виключено, що це навмисно роблять корупціонери від виконавчої влади («ловить злодія» волає злодій).

Яскравий приклад корупції у сфері виконавчої влади наведено у статті К. Каплюка і Д. Денкової «Команда Швайки зливала сотні мільйонів ДПЗКУ за схемами Іванющенка» («Економічна правда» 19 травня 2015 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nashigroshi.org/2015/05/19/komanda-shvajky-zlyvala-sotni-miljoniv-dpzku-za-shemamy-ivanuschenska>). Йдеться про те, що відразу ж після призначення міністром аграрної промисловості одного з відомих учасників Майдану, полум'яного революціонера революції гідності, через підозрілі фірми, що діяли за часів Януковича, було виведено бюджетні кошти на сотні млн. доларів США. Нові корупціонери значно розширили коло підозрілих фірм та суттєво перевищили досягнення топ-менеджерів колишньої влади за спритністю розкрадання державних грошей. Те ж саме можна сказати і про багатьох інших (чи не про всіх взагалі) відомих учасників Майдану (висуванців нових політсил), що зайняли після перемоги революції гідності високі крісла у різних гілках влади (див. знову ж таки публікацію «Аферисти у влади. Как коалиция украинский народ обманывает» 14 мая 2015 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://finance.obozrevatel.com/analytics-and-forecasts/98165>).

Однак, незважаючи на Боже твердження про те, що всі ми гріховні, а також на всі докази цього, здобуті людством упродовж усього свого існування, значна частина людей продовжує вірити, що корупцію можна подолати зміною кадрів. Але це утопія: доки влада залишатиметься найпривабливішою для заробляння грошей – до неї будуть рватися лише з однією метою. Чому, наприклад, сотні посад командирів взводів ЗСУ залишаються

вакантними (жодного бажуючого), а на посаду депутата – тисячі бажуючих? Звідки така справді всенародна жага до влади, гетьманства? Чому ті, хто стали гетьманами, постійно чубляться, особливо, після захоплення влади? Всі пам'ятаємо, як завжди тяжко нашим можновладцям утворити коаліцію. Відповідь така: звісно, все через посади. Адже чим більше крісел захопити, тим більше грошей можна настригти. Чи не тому майбутні, а зараз вже діючі депутати, із впертістю, гідною більш пристойного застосування, як мантру повторювали і повторюють «оновлення влади», влаштовують справжні баталії за найбільш «жирні» відомства, деруться у парламенті, лякають один одного розпадом коаліції, достроковими виборами тощо. Логіка нинішньої влади стара як світ: захопити якнайбільше посад, пограбувати людей старими і новими поборами, та (для самозбереження) дати їм можливість випустити пар, нацькувавши на представників попередньої влади (знову ж таки, злодій кричить: «Ловіть злодія»).

Для надання хоч якійсь видимості законності «дерибану» посад, придумали закон про люстрацію, який, розчищаючи таке омріяне море крісел, не тільки суперечить національним конституційним, міжнародним правовим актам і навіть моральним людським нормам (відповідає хіба що найтемнішим і кровожерливим інстинктам натовпу), але й руйнує державність, шкодить інтересам України.

Отже, не заміна кадрів, а зміна системи організації влади може врятувати нас від тотальної корупції. Подолання цієї корупції пов'язують з реформами, яких вимагає від української влади і народ, і світове співтовариство. У той же час складається тверде переконання у тому, що ніхто в Україні не знає, що таке реформи, які саме реформи потрібні країні, і як треба боротися з корупцією саме шляхом реформ.

Кабінет Міністрів тлумачить суть реформ як «закручування гайок» для пересічних громадян, обкладання їх все новими податками та зменшення розміру зарплат і пенсій. У розумінні багатьох сьгоднішніх нардепів, політичних сил, – реформування, боротьба з корупцією – це, як зазначалось, тотальна заміна

усіх чиновників, суддів, прокурорів новими людьми, яких мають запропонувати нардепи, ті політичні сили, що прийшли до влади. Однак, як було доведено, насправді, це лише бажання очолити, а не побороти корупцію.

У чому ж повинен полягати справжній шлях реформування (виконавчої) влади, який має завершитися підвищенням ефективності її роботи і усуненням корупції? Перш за все потрібно позбавити владу її привабливості. Шляхи досягнення цієї мети можуть бути різними. Так, один з можливих засобів запропоновано у фантастичній історії «Квиток на планету Транай», написаний відомим американським фантастом Робертом Шеклі. Розповідається, що місцеві жителі планети – транайці запропонували землянинові, що прилетів до них, стати Верховним Президентом. Він погодився. Місцевий президент відразу ж почав спішно знімати з себе президентський медальйон. Раптово той вибухнув і президент загинув. Як виявилось, у них всі державні службовці носять медальйони – символи відповідної влади. Але всі ці медальйони начинені певною кількістю вибухової речовини (на зразок майданівського «коктейлю Молотова»). Заряд контролюється по радіо з Громадянської приймальні. Кожен громадянин планети має доступ до цієї Приймальної і якщо бажає висловити невдоволення діяльністю уряду, то натискає відповідну кнопку. При критичному числі натискань медальйон вибухає разом з чиновником. Це, на думку транайців, – єдиний метод, який ефективний. «Контроль і баланс. Як народ у нашій владі, так і ми у владі народу», – сказав транаєць. І додав: «Політичне вбивство можливе на будь-якій планеті при будь-якому уряді. Ми намагаємося зробити його конструктивним. При нашій системі народ ніколи не втрачає контакту з урядом, а уряд ніколи не намагається привласнити собі диктаторські права». Так що, продовжував транаєць, хіба ви вже не хочете стати Президентом? Ні! – відповів землянин. «Як це схоже на вас, землян, – з сумом зауважив транаєць. – Ви хочете мати владу за умови, що вона не тягне за собою ніякого ризику. Неправильне ставлення до державної діяльності».

Для обрання більш гуманного способу позбавлення влади привабливості та одно-

часного підвищення її ефективності звернемося до відповідного досвіду Заходу. Чому Заходу, а не Росії чи, скажімо, Білорусі? Тому, що всім нам у спадок від СРСР дістався чиновницько-бюрократичний апарат виконавчої влади, що включав певну сукупність міністерств і відомств, у систему яких входили підлеглі їм підприємства. Все це формально очолювалось Радою Міністрів УРСР (фактично – першим секретарем ЦК КПУ), яка, на той час, проводила через Державний плановий комітет УРСР (Держплан) і систему міністерств дійсно титанічну роботу з планування виробництва величезної номенклатури усієї продукції, товарів та послуг. Існували також Рада Міністрів СРСР, Держплан СРСР, союзні і союзно-республіканські міністерства і відомства. Компетенція центральних органів державної влади була єдиною та всеохоплюючою. У свій час шуткували, Держплан знає все: скільки, скажімо, виготовити правих і скільки лівих черевиків, скільки яєць має знести курка і т.д. Усім підприємствам предписувалось не тільки «що» і «скільки» виробляти, але й скільки їм потрібно на це сировини, скільки грошей мають отримати за це працівники і т.д. і т.п. Все це планувалося, наказувалося і контролювалося.

Зрозуміло, що в умовах авторитарної, тоталітарної держави, якою був СРСР, про дійсну демократію, дійсне місцеве самоврядування, про контроль держави з боку суспільства (громадянського суспільства) не могло бути навіть і мови. Практично всі рішення приймалися центром – чиновницько-бюрократичним апаратом або за погодженням з ним, приймалися за людину. Там краще знали, що їй потрібно. Нічого, що влада була дуже далекою від людини, її потреб. Непідконтрольний суспільству державний апарат характеризувався закритістю, привілейованістю; він надстоював над людиною немовби Левіафан Гоббса.

У сучасних умовах ця система давно вже повністю зжила себе, але продовжує існувати і зараз, хоча державних підприємств, які були б підлеглі міністерствам і відомствам, практично немає. Майже все приватне. Отже, немає чим керувати, немає об'єкту управління. Однак суб'єкт, система управління залишилася (??), дещо, правда, у підмарфаченому

вигляді. Наприклад, замість посади «перший секретар ЦК КПУ» маємо Президента України, колишня Рада Міністрів УРСР перейменована у Кабінет Міністрів України, колишній Державний плановий комітет УРСР – у Міністерство економіки України (в окремі періоди – Міністерство економіки і європейської інтеграції); Міністерство сільськогосподарства – у Міністерство аграрної політики та продовольства України і т.д. Функціонують численні служби, агентства, інспекції, що також є органами центральної виконавчої влади. Ці органи увіковічені, зацементовані навіть і у Конституції України, що теж свідчить про їх непорушність і непохитність. У той же час у силу таких само непорушних законів бюрократії зазначені відомства навіть при найсуттєвішому (у разі) зменшенні обсягів їх робіт постійно розростаються і укріплюються. Парадокс: планувати, контролювати нема чого, а чисельність нинішнього Кабінету Міністрів на порядок (!) більша, чим була у Раді Міністрів УРСР; економіки практично немає, загинається, а однойменне міністерство є і процвітає, стає все могутнішим (!?); коли в його назві була європейська інтеграція, то насправді її теж не було. Чи не тому з назви Міністерства ці слова викинуті? Питання: то що ж робити суб'єктам управління при відсутності його об'єкта? Правильно, красти. І вони крадуть. За висловом одного з народних депутатів, міністерства і відомства в Україні давно вже перетворилися в засіб розкрадання держбюджету. Наголосимо ще раз: державна виконавча влада перетворилася з адміністративно-розподільчої в абсолютно бюрократичну, засіб розкрадання державних коштів.

Тепер щодо досвіду західних країн. Соціалістичного нащадку у сфері організації влади вони, на щастя, не отримали. Система управління вибудовувалася «у них» достатньо раціонально, що характерно для демократичних ринкових відносин. Влада ж не є суперпривабливою, як в Україні, та знаходиться (на відміну від нашого суспільства) під постійним повним контролем суспільства і є досить ефективною. Вважається, що в основу доктрини побудови виконавчої влади та законодавства країн Європи покладено принцип субсидіарності (остаточності),

що був сформульований, як такий, Римським Папою Пієм XI у 1931 році. Згідно з цим принципом під юрисдикцію держави мають попадати лише ті функції, які не можуть або не хочуть виконувати органи місцевого самоврядування, недержавні структури, у т.ч. ННО. Інакше кажучи, за європейською доктриною побудови виконавчої влади компетенція центральних органів державної влади має бути не головною та всеохоплюючою, а додатковою, допоміжною до компетенції тих суб'єктів, органів і організацій, що здійснюють владні повноваження на нижчих рівнях, віддалених від центру і наближених до людей. Принцип субсидіарності не дозволяє державам сконцентрувати прийняття всіх управлінських рішень на рівні центру, стимулює процеси децентралізації здійснення владних повноважень.

Серед основних інституцій ННО, що здійснюють управлінські функції, – саморегулюючі організації. Розвиненість інституту професійного самоврядування у сфері управління економікою в європейських країнах завдячує саме послідовному дотриманню та втіленню цими країнами принципу субсидіарності і, зокрема, при регулюванні діяльності представників тих чи інших професій.

У країнах Європи, де, по-перше, влада усвідомлює потребу зменшення централізації державного управління у багатьох сферах економічного життя суспільства, а по-друге, сприймає прагнення професійних спільнот до самоорганізації і самоврядування, держави йдуть на створення юридичних осіб публічного права. Такі структури наділяють правом здійснювати лівову частину державних функцій спільноти представників окремих професій.

Зі створенням організації професійного самоврядування (ОПС) у конкретній професії управлінські функції, які зазвичай виконує держава силами чиновницько-бюрократичного апарату, переходять до компетенції такої організації і здійснюються на демократичних засадах усіма носіями професії, котрі практикують на території країни або на території федеративної одиниці. Участь у справах професії кожного з її носіїв досягається, по-перше, через те, що в країні створюється лише одна ОПС певної професії. По-друге,

всі особи, які набули право займатися професією (наприклад, отримали ліцензію/сертифікат, включені до реєстру дійсних носіїв професії тощо), автоматично набувають членство в цій організації і мають по одному голосу при ухваленні рішень. До речі, вони так само автоматично втрачають членство в ОПС у разі втрати чи позбавлення їх права на здійснення професії.

Держава як єдиний засновник ОПС закріплює у законі або статуті, на підставі яких створюється і діє така організація, чіткі процедури прийняття рішень органами ОПС, що не можуть змінюватися членами організації. Це є гарантією того, що управління у професії, де існує ОПС, здійснюватиметься на засадах, які мінімізують авторитарну та корупційну складову при прийнятті рішень. Завдяки прозорим, недискримінаційним правилам внутрішньо-професійного життя та врядування в ньому кожен із членів професії прямо або опосередковано (через обрання органів ОПС) має змогу долучитися до формування позиції «цеху» щодо питань компетенції самоврядної організації. Отже, засновуючи публічно-правову організацію, куди входять усі без винятку носії однієї професії, та встановлюючи процедури прийняття ними рішень, держава створює умови виконання її функцій з управління в професії силами членів такої професії та їхнім коштом. Тобто без бюджетних витрат на управління, яке до того ж здійснюється демократично, прозоро, некорупційно, ще й під наглядом та контролем з боку держави. За своєю юридичною суттю, організація професійного самоврядування хоча й є об'єднанням осіб, проте це аж ніяк не профспілка і не об'єднання (не асоціація) на зразок громадської організації, що характеризується добровільним вступом до її складу та добровільним виходом з неї. Оскільки організації професійного самоврядування делегуються владні повноваження з регулювання та контролю за діяльністю професійної громади, то участь у ній не може бути добровільною. Вона є обов'язковою, адже не повинно бути носіїв професії, які, з одного боку, були б позбавлені можливості брати участь в управлінні в професії, тоді як інші їхні колеги мають такий привілей, а з другого боку, залишалися б поза впливом за-

АНОТАЦІЯ

У статті виконано аналіз теоретичних положень і адміністративно-правового регулювання компетенцій та повноважень підрозділів міліції громадської безпеки особливого призначення, визначено їх основні риси, сутність та значення, а також обґрунтовано пріоритетні напрямки вдосконалення статусу даних спеціалізованих підрозділів міліції.

значеної організації і не підкорялися б її вимогам, правилам, стандартам, посилаючись на відсутність у них членства в ОПС [3].

Основною метою існування професійного самоврядування у будь-якій професії є прагнення бути консолідованим «голосом» усіх членів професії, другим законодавцем у питаннях регламентації професійної діяльності, лідером у питаннях урядування всередині свого «цеху», а також найкращим і головним репрезентантом професійної громади в країні та за її межами. З досвіду європейських країн відомо, що діяльність ОПС спрямовується переважно на досягнення та вирішення таких цілей і завдань:

- сприяння організації професійної діяльності, зокрема через участь ОПС у процедурах допуску до професії (ліцензуванні) та виключення з професії (дискваліфікації);
- підвищення професійного рівня членів професії, а також сприяння підготовці осіб, котрі претендують на право займатися такою діяльністю;
- підвищення рівня матеріальної відповідальності членів професії перед суспільством і конкретними споживачами (створення фонду відшкодування);
- представництво інтересів професії та надання інформації про діяльність ОПС;
- розвиток міжнародних зв'язків, обмін досвідом з іноземними ОПС.

Сприяння організації професійної діяльності передбачає активну участь структур професійного самоврядування у процедурах допуску до професії (ліцензування) і виключення з професії – дискваліфікації (позбавлення права займатися певним видом діяльності, скасування ліцензії тощо).

ОПС опікуються також підвищенням професійного рівня дійсних членів професії і можуть організувати навчання для осіб,

SUMMARY

An attempt of the analysis of theoretical concepts and administrative-legal regulation of the jurisdiction and powers of special purpose subdivisions of public security police is made; also it was determined its main features, the essence and value, as well as substantiated priority directions of improving the status those special police units.

котрі претендують на вступ до професійної громади.

Щодо ефективності управління, то в країнах, де створено ОПС, останні розробляють для членів своєї професійної громади стандарти діяльності, які зазвичай високого рівня і приймаються у формі кодексів професійної етики. Носії професії, поряд із виконанням приписів законів і підзаконних нормативних актів, встановлених і контрольованих державою, зобов'язані дотримуватися зазначених стандартів (положень кодексу професійної етики), нагляд за дотриманням яких здійснює ОПС.

Підвищений рівень матеріальної відповідальності членів професійної громади перед суспільством (споживачами) досягається через створення фонду відшкодування, виплати з якого можливі у тому разі, якщо діями несумлінного члена професії завдано матеріальних збитків споживачеві.

Зазначені та інші ефекти мають місце тоді, коли в суспільстві, по-перше, існує «критична маса» недержавних некомерційних організацій, здатних впливати на хід суспільних процесів і, по-друге, якщо розроблено ефективно їх адміністративно-правове та господарсько-правове забезпечення.

Література

1. Моисеев Н.Н. Человек и биосфера /Моисеев Н.Н. – М.: Наука, 1985. – 312 с.
2. Моисеев Н.Н. Оправдание единства (Комментарии к учению о ноосфере) / Н.Н. Моисеев // Вопросы философии. – 1988. – № 4. – С. 18-30.
3. Микола Слюсаревський. Самодіяльне регулювання чи професійне самоврядування? 1 жов. 2010 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gazeta.dt.ua/LAW/samodiyalne_regulyuvannya_chi_profesiyne_